



Factsheet Tong

Samenstelling Stichting Geïntegreerde Visserij

Mei 2019

1 Soort

1.1 Naamgeving

Solea solea (Linnaeus, 1758)

NL: Tong, E: Common sole, F: Sole commune, D: Seezunge

Kleine tong wordt ook wel sliptong genoemd

1.2 Systematiek/Taxonomie

Tong behoort tot de familie van Soleidae (Tongen); de orde van de Pleuronectiformes (Platvissen); de klasse Actinopterygii (Straalvinnigen) en de stam Chordata (Chordadieren)

In de Oostelijke Atlantische Oceaan, van Senegal tot de Golf van Biskaje, komt een andere tongsoort voor, de *solea senegalensis*.

1.3 Uiterlijke kenmerken, herkenning en determinatie

Tong is een ovaalvormige platvis. Beide ogen liggen op de rechterzijde, vrij dicht bij elkaar.

De snuit steekt voorbij de bek (onderstandige bek) waaraan zich tastdraadjes bevinden.

De borstvin aan de oogzijde heeft een zwarte vlek die zich beperkt tot het distale uiteinde van de vin.

Beide borstvinnen zijn even goed ontwikkeld, met 7 tot 10 stralen. De vin op de oogzijde is asymmetrisch van vorm.

De kleur van oogzijde is grijs bruin tot rood bruin; de blinde zijde is wit.

2 BIOLOGIE

2.1 Geografische verspreiding, migratie en leefwijze

Tong komt voor in de kustwateren van de oostelijke Atlantische Oceaan van Zuid-Noorwegen tot aan Senegal en vrijwel de gehele Middellandse Zee.

Langs de Nederlandse kust is tong een algemeen voorkomende soort. De jonge dieren bevinden zich tot in de getijdenzone. In de winter trekt de tong zich terug naar het iets warmere water in de zuidelijke Noordzee.

Tong heeft een voorkeur voor relatief ondiep water met een zand- of modderbodem. De diepterechtigheid is 0 tot 150 meter; maar gewoonlijk tussen de 10 en 60 meter. Tijdens de paaitrek naar de kust zwemt tong 's nachts wel vlak onder het wateroppervlak.

2.2 Levensgeschiedenis/leefwijze (groei, voortplanting en paaiseizoen)

De Noordzee tong paait van april tot juni en trekt daarvoor naar de kust, naar een diepte van 20 meter. Middellandse zee tong paait in februari; in de golf van Biskaje paait tong van december tot mei.

Tong wordt paairijp op drie- tot vijfjarige leeftijd en is dan 25 tot 30 cm lang. Tong is een batch spawner, zet gedurende het paaiseizoen meerdere keren eieren af, bij een temperatuur van 6 tot 12 °C. De recruitment, de voortplanting is erg variabel. Gemiddeld legt een vrouwtje 100.000 tot 150.000 eitjes. Na minstens 5 dagen komen de eieren uit (bij 12 °C) en het larvestadium duurt 35 dagen (bij 18 °C).

De eieren en larven zweven vrij in het water en drijven naar de kust en vooral de Waddenzee. De jonge visjes zakken pas bij een lengte van 12 tot 14 mm naar de bodem. Dan, bij een leeftijd van 6 weken, begint ook de transformatie naar platvis, waarbij het linkeroog naar de rechterzijde migreert.

De eerste twee à drie jaar van hun leven blijven de jonge tongen hangen in de beschutte kustwateren. De Waddenzee is de belangrijkste opgroeiplek of kraamkamer. Daarna trekken ze naar dieper water.

De maximale lengte van tong is 70 cm; de gemiddelde lengte is 15 tot 45 cm. De maximale leeftijd is 26 jaar en het maximale gewicht rond de 3 kilo. In de Noordzee komen zulke oude tongen niet meer voor.

Tong leeft meestal solitair.

Volwassenen tong gedijt bij een temperatuurbereik van 8,0-24,0 °C

2.3 Voedsel en plaats in het ecosysteem

Tong is een bentische vis (leeft op en nabij de bodem), en mag zich graag ingraven in de bodem. Met de twee dicht op elkaar staande ogen die net boven de grond uitsteken kan tong zijn prooi in de gaten houden. Doordat ze net als andere platvissen de kleur van de bodem aan kunnen nemen, zijn zij onzichtbaar voor hun prooi.

Tong jaagt 's nachts en zoekt met de tastdraadjes onder zijn kin naar voedsel. Ze eten wormen, weekdieren en kleine kreeftachtigen

Tong is zelf prooi voor zeehonden, haaien en roggen.

3 VISSERIJKUNDIGE ASPECTEN

3.1 Beheer/bescherming

De minimummaat voor tong is 24 cm.

Het beheer van deze visserij is geregeld op EU-niveau en er is een langetermijnbeheerplan voor tong en schol aangenomen. Dit plan pakt positief uit voor tong.

Als gequoteerde vissoort is de vangst van tong alleen mogelijk voor vissers met een vaartuig geregistreerd in vlootsegment mfl1 en beschikkend over een tongkwantum.

3.2 Bestandsomvang

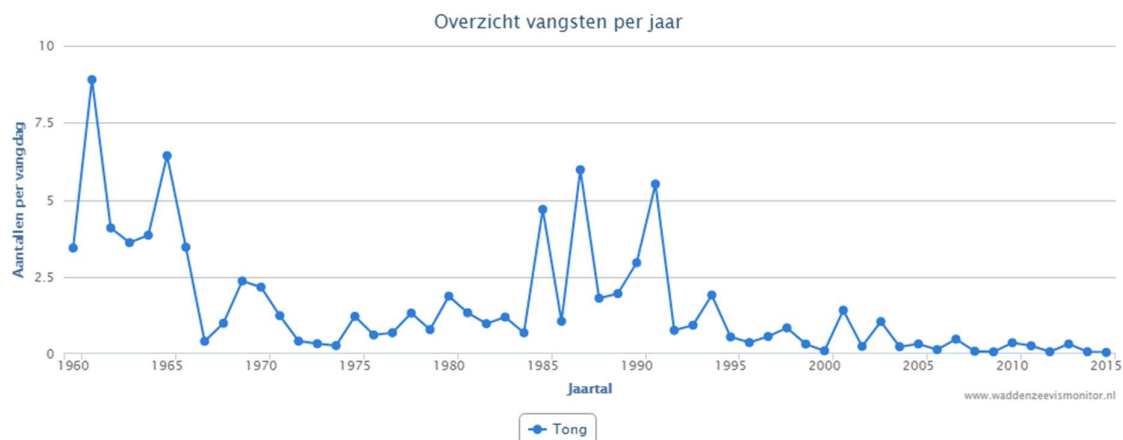
Het tongbestand in de Noordzee is in de afgelopen jaren gegroeid en sinds 2011 weer binnen biologisch veilige grenzen. De visserijdruk is bijna op het niveau dat is vastgesteld in het langetermijnbeheerplan voor tong.

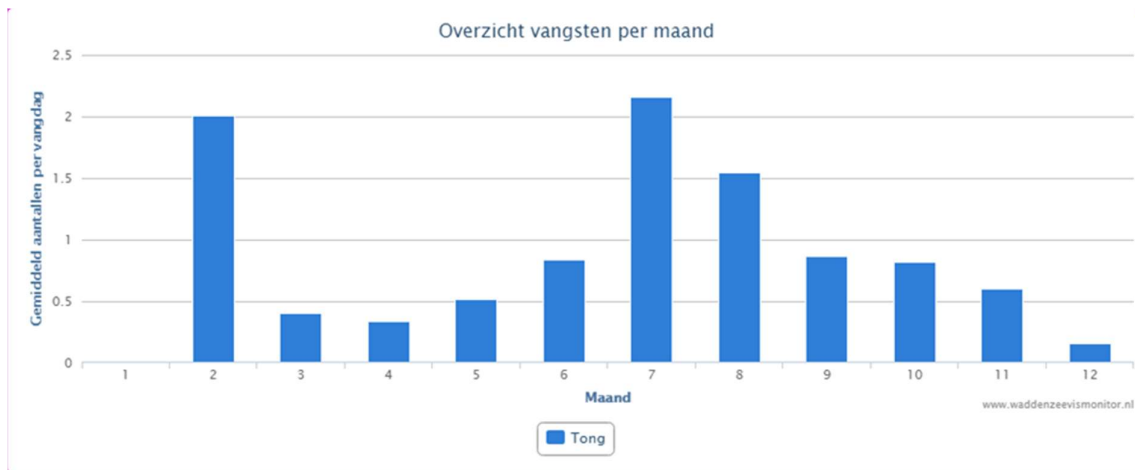
ICES advies juni 2018:

The spawning-stock biomass (SSB) has increased since 2007 and has been estimated at above MSY Btrigger since 2012. Fishing mortality (F) has declined since 1999 and is close to FMSY in 2017. Recruitment (R) has fluctuated without trend since the early 1990s, but without the large year classes that occurred in the preceding period.

NIOZ gegevens:

Aantal tongen per vangdag in de afgelopen 50 jaar in de NIOZ fuik bij Texel





3.3 Vismethoden

Tong is een van de belangrijkste vissen voor de Nederlandse vissers, met een goede marktwaarde. Er kan op verschillende manieren op gevestigd worden: Met geankerde kieuwnetten (staand want), sleepnetten, Schotse zegens/flyshoot, boomkor en pulskor.

In de boomkorvisserij op tong in de zuidelijke Noordzee is de minimum maaswijdte 80 mm en dat leidt tot behoorlijke bijvangsten van ondermaatse, jonge vis, vooral van jonge schol. Ondermaatse vis moet worden teruggezet in zee. Boomkorvisserijen op tong gooien gemiddeld de helft van de totale vangst terug. Het overgrote deel van deze teruggooi (discards) overleeft het niet. Boomkorvisserij is een bodemberoerende visserij en er is verstoring van het bodemleven. Intensief vissen met een boomkor leidt op termijn tot verandering in de soortensamenstelling in zee.

De pulskor is een selectievere methode om platvis te vangen dan de traditionele boomkor, maar bijvangsten zijn nog steeds hoog en er wordt veel vis teruggezet. De overlevingskans van deze discards is klein. Een pulskor heeft minder zware effecten op de zeebodem dan een boomkor en een veel lager brandstofverbruik. Het mogelijk effect van elektrische pulsen op gevoelige soorten, zoals roggen, is nog niet volledig bekend. Rondom de pulskor is een controversie ontstaan, waarbij met name nederlandse en Franse vissers lijnrecht tegenover elkaar staan. Inmiddels zijn de pulskorontheffingen ingetrokken door de EU. Op termijn zal duidelijk worden of de pulsvisserij hervat kan worden of dat andere boomkor alternatieven met succes ontwikkeld kunnen worden.

Staanwantvisserij is vrij selectief met weinig bijvangst van ondermaatse vis of andere soorten. Soms wordt maatse schaar, bot, of schol meegevangen. Deze bijvangsten worden aangeland. Er is incidentele bijvangst van bruinvissen en zeevogels. De bruinvispopulatie staat onder druk. Gezamenlijke bijvangsten in (staanwant)visserijen dragen hieraan bij. Deze vismethode heeft geen effect op de bodem.

In de Waddenzee is geen gerichte visserij op tong. Daarvoor is het bestand in de Waddenzee sinds de tachtiger jaren ook te klein. Sinds de invoering van de zeeflap in de garnalenvisserij wordt ook geen volwassen tong meer meegevangen. Uit de hengelsport en uit van recreatieve staandwantvissers die langs de stranden van de Waddeneilanden vissen is bekend dat daar in heel ondiep water in de zomer 's nachts wel grote tong gevangen kan worden.

Tongen (zowel de *solea solea* als de *solea senegalensis*) worden ook gekweekt in mediterrane landen zoals Frankrijk, Spanje, Portugal en Italië.

4 Bronvermelding

<https://www.nederlandsesoorten.nl>

www.fao.org

<https://www.iucnredlist.org>

<https://www.fishbase.de>

<http://www.waddenzeevismonitor.nl>

<https://www.goedevis.nl>

www.ices.dk : Vangstadvies, verspreiding etc.

Wikipedia: Taxonomie

Visserijwet 1963 en Uitvoeringsregeling visserij

De Nederlandse zeevissen, veldgids, uitgave van Sportvisserij Nederland

Fish Atlas of the Celtic Sea, North Sea, and baltic Sea; editors: Dr. Henk J.L. Heessen, Dr. Niels Daan, Dr. Jim R. Ellis; 2015